

DEGENERACE HABSBUKŮ A RAKOUSKA.

Odhaleň, která učinil anglický spisovatel Steed o zdraví arcivév. Františka Ferdinanda, ač podána způsobem nejvýše ohleduplným a s vyvážením vší senzacechtivosti, neobyčejně překvapila veřejnost, která — a to i v zemích demokratických zvykla si obklopotati panovnícké hlavy jistou aureolou úety. Francouzský tisk ode dávna liboval si v křivení legendy o Františku Josefovi "patriarchovi míru". Líčil jej jako panovníka pracovitého, oddaného svým povinnostem, zcela celého a zmožděného těžkými životními zkouškami, u silnějšího o vyrovnání proti mezi národy, rozděleními hlubokou nenávisť; viděl v něm rozhodčího Evropy, jenž ve své zkušenosti a moudrosti brzdil nerozvážnou prudkou a dobrodružně choutku Viléma II. Události prokázaly, jak byly falešné všechny tyto domněnky. I když připustíme, že Německu připadá hlavní díl zodpovědnosti za nynější krizi, neboť bez jeho podpory a slůbů Rakousko nikdy by se bylo ani neodvážilo pomýšlet na zápas s Ruskem, je neméně jisté, že Habsburkové přáli si konfliktu a přímo jej vyvolali. Ultimatum ze 23. července bylo sehvájeno a pravděpodobně ještě zrozně německým vyslancem ve Vídni panem Tschirschem; ale bylo sepsáno hrabětem Tiszou a Berehtoldem, a následky jeho, které takřka neodvratně musely nastoupiti, byly uváženy a přijaty vídeňských dvorem.

Přirozené naskytlo se otázka, jak je možno, že dynastie, které nehorozilo žádné vážné nebezpečí, vědomě rozpoutala takovou katastrofu, že necouvala před zodpovědností za neskonale bídu a utrpení, že jednání její musilo vyvolati a že si ani neuvědomila nepřítelnost a šlechetnost svého počinání. Tu to otázku můžeme si zodpovědit jen tehdy, uvědomíme-li si, že jde o rodinu degenerovanou. Vždyť i jen chvíle klidné úvahy byla by musela stačiti ku rozpoznání, že ve válce, ať dopadne jakkoliv, nevyhnutelně přivodí konec Rakouska. V případě porážky říše se rozpadne; v případě vítězství přestane existovati jako stát samostatný a

upadne v odvislost Německa. Události již v prvních měsících války úsudek ten potvrdily; nyní není již ani rakouské armády, ani rakouské vlády. Rakousko ocitlo se v horším poddanství nežli Sasko a Bavorsko. Nelze-li již počítati s císařem, který ani v nejskvělejší době své kariéry neměl více inteligence než rakouský poddůstojník a to jistě není vysoká úroveň — a který již dávno vidí jen v mlhotách událostí, které se kolem něho dějí, jak jen je možno, že nenaučil se nějaký arcivévoda, který by měl tolik — ne-li noblesy ducha, tedy aspoň instinktivní hrlosti, aby byl se vzepěl proto politice sebezbraždy? Abychom si to vysvětlili, je nutno a také stačí — připomenout si, co to jest rakouský dvůr a dům. Nikde není tajemství tak nepronikatelné, jako ve Vídni a život vládnoucích osob je tu zahalen závojem tak neprůhledným, že jen stěží lze dopátrati se pravdy. Avšak přes všechna opatření pravda přece jen pronáší se co se objevuje, a my se tak dovídáme, co za korrupci a nízkost skrývá se za skvělým zevnějškem a přísnou etiketou Schoenbrunnu.

Dvě knihy, vyšlé v Anglii, podávají nám v tomto směru zajímavé zprávy. První byla napsána hraběnkou Marií Larishovou, dekou vévodky Ludvíka bavorského, bratra císařovny Alžběty a má titul "Moje minulost". Druhá kniha je psána dekou císařovny Alžběty, hraběnkou Zanardi Landi a nadepsána je: "Tajemství císařovny". O této dece rakouské císařovny veřejnost posud nic nevěděla a již tento fakt sám vrhá světlo na císařskou dynastii a na Rakousko; že existence dečky císařovny mohla rakousko-uherským národům a světu být zatajena, svědčí o nezdravém poměru dynastie k národu a zároveň dává nám tušit mravní poměry na vídeňském dvoře, které mají své vzory na degenerovaných dvorech XIII. století a císařského Říma.

Oba spisy nenáležejí do známé kategorie spisů podvábivých chronique scandaleuse různých dvorů. Nejsou to spisy odstavených milostnic, ani paní Pompadourek; hraběnka Larishova chrání se proti dvorským klevetám a proti nářekům, že ona svedla korunového prince Rudolfa s baronkou Vetserovou; hraběnka Zanardi Landi hájí práva svého rodu a žádá legitimaci, kterou císař František Josef své manželce sliboval. Oba spisy mohou být považovány za hodnověrné historické prameny, třeba, že každý je hodně subjektivním literárním plodem svých autorek (a jejich literárních pomocníků) a že mnohé údaje nutno přijímati opatrně a kriticky. V obou spisech, a bychom uvedli jen jeden, ale důležitý příklad, smrt korunového prince Rudolfa, tvoří jeden z hlavních předmetů: podle hraběnky Larishové Rudolf v Meyerlingu sebe a milenku zavraždil, podle hraběnky Zanardi Landi byl zavražděn. Obě autorky dovolávají se vážných autorit a svědectví!

Přes tyto a jiné rozpory oba spisy jsou hodnověrné. Kriticky čtenář rozpozná čisté subjektivní zbarvení a příměsky, pozná příčiny toho subjektivismu a nekritičtosti autorek; ale právě proto pozná, že cena spisů tkví ve zprávách o intimním životě u dvora, ve zprávách o osobách a jejich vzájemném poměru. A ovšem historická a mravní hodnota těchto zpráv je docela jiná, než jakou jim přisuzují obě autorky. Ony samy tvoří v podstatě část mravního ovzduší dvoru, proti kterému hájí svá práva.

V Rakousku obě knihy byly zakázány, ale jejich obsah oficiálně nepopřel, jak se to v jiných případech stalo.

Podáme napřed obsah spisů hraběnky Zanardi Landi.

Hraběnka Zanardi Landi se narodila roku 1882 v zámku Sasseto v Normandsku, odkud byla brzy tajně převezena do Vídně; zde byla odevzdána rodné jakémsi Kaiseru, bývalého bankovního ředitele v Berlíně. Právě se do Vídně přestěhoval a proto tajemství dečky císařovny snaže mohl zachovati. Kaiserovic vydávali ji za vlastní dítě. Císařovna své dítě navštívila a řídila jeho vychování. To to své zamilované dítě císařovna chtěla vychovat podle svých názorů, které se valně lišily od názorů dvora, diktovaných ztrnoulou, nepřiznáním španělskou etiketou ze XVI. století, která členy dvora svírá čestným kruhem. Ani císař a císařovna se nemožou volně stř-

kat, své děti císařovna nemožna a neschála vychovávat a proto si u Německa, u dělat z Karoliny volného člověka, vychované podle názorů příslušejících se zejména tmářskému klerikalismu, panujícímu v Rakousku. Takoví lidé nemožou míti zájem ve zdravém vývoji národů, což léšil je obráceno k tomu, udržet se při moci a zabezpečiti si finanční prostředky pro svůj zkažený život. Politika takového dvora nemůže být než intrika a násilí udržované všemohoucí policií. A toto klerikální Turecko smáží se teď Vilém II. svými vojsky zachránit před dávnou zaslouženou zkázkou, neboť Němci bojí se jen — Boha a něčeho jiného na světě!...

Karolina již v útlém mládí pozorovala své zvláštní dvojité postavení a také o svém původu vsklíčená přeslechla, neboť vychovatelky a komorná to věděly. Konečně byla od císařovny samé v tajemství zasvěcena.

Detaily, které hraběnka Zanardi Landi podávala o svém mládí, popis osob, událostí a nejrozmantějších poměrů dokazují pravidelně vypracování nade vši pochybnost. Mimo to hraběnka má křesťanů list, má mnohá psaní císařovny, poslaná jí a vychovatele, jimiž pravý poměr hraběnky a císařovny je dokázán naprosto. K tomu ještě fotografie hraběnky a její děti mimo to ukazují nápadnou podobnost rodinnou. Hraběnka jen krátkou dobu mohla si mysliti, že je dekou císaře Františka Josefa. V dalším vypracování o intimním přátelství císařovny Alžběty s bavorským králem Ludvíkem II., o posvátné lásce k jeho památce nalezáme pravé vysvětlení přísně tajnosti a odloučenosti ode dvora ve výchově Karoliny. Císař však slíbil Alžbětě uznání Karoliny za svou deku, za arcivévodkyni, ale byl příliš slabý, aby dostal svému slovu pro odpor dvora, který se bál volně a svobodně vychovávané dečky Alžbětiny. Náhlná smrt císařovny Alžběty učinila všem plánům doručujícími příncem konec. Tajná policie, která ji střežila za života císařovny, starala se o ní po smrti matčiny tím více.

Našel se policí vyhlédnutý muž, který si Karolinu vzal za ženu, propekuloval její dědičství po Alžbětě (4 mil. K) a učinil jí nešťastnou. Bez peněz nebyla dvoru už tak nebezpečná. Přes to její pronásledovatelé chtěli mít jistotu; zařídili vše tak, že Karolina byla nucena (roku 1906) odjiti se svým mužem a dvěma dětmi do Kanady. Zde záhy toho dosáhl, že se Karolina rozhodla pro rozvod, neboť už vykonala své poslání; zničilo blahobyť a štěstí Karoliny. Rozvod byl proveden. Karolina statečně živila sebe a své děti, dokud nepoznala hraběte Zanardi Landiho, za něhož se později provdala. S jeho pomocí počala se Karolina domáhat svých práv jako arcivévodkyně. Ale rakouský dvůr byl na stráži; zamezil její setkání s členy císařské rodiny (jímž už dávno před tím dal falešnou zprávu o jejím úmrtí v Americe) a užil svého vlivu k zastrašení jejího advokáta dra. Walt. Rode. Tento totiž, poznav správnost dokumentů, ujal se s velkou energií záležitosti v listopadu r. 1911. Náhle však jeho zájem nápadně ochladl; viděl na jednou mnoho nepřekonatelných obtíží a radil hraběnce, aby přijala dvorem nabízenou peněžitou náhradu (napřed nabízel million, pak půl druhého millionu korun). A když hraběnka stála na svém a odhodlala se vyhledati pomoc ješitě italského advokáta (k čemuž jí dříve Dr. Rode radil) oznámil jí že se vzdává jejího případu, "neb by měl svůj čas a svůj život v marné a bezvýsledné zápasce." Dr. Rode je znám jako advokát poslanec Supila v procesu Friedjungové.

Když hraběnka Zanardi Landi shledala, že se marně domáhá svých práv právní cestou, odhodlala se předložit svou věc širší veřejnosti vydáním svého životopisu; tak vznikl spis anglický, neboť italský i francouzský vydání nebylo dovoleno. Také Vatikán velmi podporoval odpor dečky císařovny Alžběty.

Podali jsme obsah knihy jen z hruba, protože pro nás má teď jen zájem politický. Máme tu totiž důkaz, jak vídeňský dvůr a dvorec celé oficiální Rakousko je korumpováno. Vidíme, jak císař a císařovna jdou každý svou cestou, vidět ze spisu a že již i širší veřejnosti známo, že císař svou stábnou a hrubou nevěrosteň zkažil život Alžbětin a že přivedl ji k výstřednostem, jímž se císařovna posudji oddala; vidíme, jak roztváření císařských rodičů ničí děti legitimně a zejména korunového prince, který nepokřkným poudrem rodičů a dvorem byl zkažen fyzicky i mravně; hraběnka Zanardi Landi jenuje

hraběte Bombellen jako hlavního svůdce Rudolfa.

Vidíme, jak dvůr vídeňský je vlastně bláznivý nevěstinec; psychosa, neřest a zločin, dekadence a degenerace fyzické i duševní náči Habsburky a jimi celé Rakousko. Takoví lidé nemožou míti zájem ve zdravém vývoji národů, což léšil je obráceno k tomu, udržet se při moci a zabezpečiti si finanční prostředky pro svůj zkažený život. Politika takového dvora nemůže být než intrika a násilí udržované všemohoucí policií. A toto klerikální Turecko smáží se teď Vilém II. svými vojsky zachránit před dávnou zaslouženou zkázkou, neboť Němci bojí se jen — Boha a něčeho jiného na světě!...

Česko-Slov. Samostatnost.

STARÉ HRÍCHY.

Zurčić nyní válka teprve jasně dokazuje, jakou ohromnou sílu dovede rozvinout Prusko. A tu mi moudrě, jak jenom se podíváme na starou mapu, naskytuje se otázka odkud se to Prusko vzalo?

Odpověď je smutná a krátká: stvořili ji Slováci. Pěkně po pořádku na jeho stvoření pracovali. Český král Přemysl Otokar II. po kořv Prusy a založil Králové daroval to všechno německému rádu, a Zikmund královipřísežník v jednom a témež roce a na jednom a témež koncilu spálil Husa a daroval Branibory, tehdy ještě slovanské, Hohenzollernům, později dědicům německých rytířů. Tytéž Branibory staly se středkem pruské říše a jsou jím dosud.

Policie pokrmečovali v šílení moci Pruska a při nich Prusko osvobodilo se od lenního závazku.

Bedřich II. cítil se už na tolik silným, že se zemí koruny české, k níž kdysi Branibory patřily jako poňák provincie, mohl si vykrojiti bohaté a lidnaté Slezsko, a z polské koruny, od níž nedávni jeho předkové byli závisli jako lenníci, vykrojil si jakožto "poetivý" spojenec Poláků pobřeží, Poznaň a Varsavu.

On byl spojenec Poláků, a jakožto spojenec Rakouska a Ruska právě on podal návrh na rozdělení Polska. Tato dvojí úloha stejného spojenečství s Poláký a žha vlou nepříteľství k nim snad později poslušila Bismarkovi příkladem, když utvořil spolek tří císařů: ruského, rakouského a německého, zároveň uzavřel s Rakouskem tajnou úmluvu proti Rusku, svému spojenci! Tento znamenitý příklad německé poctivosti a nibe lunžské věrnosti nepřekážal Bismarkovi, aby se veřejně v říšské sněmovně nepochovástal, že jako dobrý kovář má vždy dvě železa v ohni.

Největší zásluhy zmohtnutí Pruska provázelo Rusko. Napoleon I. věnovav celý svůj život přímemu i nepřímému boji s Anglií, pracoval hlavně na evropské pevnině. Zde provedl dvě zcela obratné úlohy.

Italii, rozbitou na velkou řadu malých státčků, Napoleon zceřil, a tím podal nové době první příklad, že se Italie sjednotiti dá. O všem opravdově a pevně sjednocení uskutečnilo se až za pát věku po smrti Napoleonové, ale podle jeho receptu.

Zcela obratně počínal si Napoleon ohledně Německa. Toto, až slepeno z velkého počtu velkých a malých států a státčků, tvořilo jeden celek ve formě svate říšské říše. Napoleon rozklizl tento celek, a svatá říšská říše zemřela hanebnou smrtí. Napoleon hospodřil v bývalé německé říši podle své chuti a svého nápadu, přehazuje panovníky jednotlivých říší to sem, to tam. Aby ukázal, že celé Německo je hračkou v jeho rukou, sklizl zase spolek se zemí na Rýnu, ale pod svým poručěstvím, a zároveň bojoval s Rakouskem a Pruskem.

Zvláště poslední kazila mu krev, a když měl v Tyřli sňatku s carem Alexandrem I., tu našel se ho navuaditi, ukazuje na opanování bývalého Rumunska a tavažka nyl Němčina i na Cařihrad, ale všechno za tu cenu, aby mu Alexander nepřekážel v roznesení Pruska na kopytách koní francouzských kyrsulků.

O tuto podůmluku se rozbila vyjednávající, care Alexander I., spasil Prusko.

Nebosti toho! Když kyselost vznikla v Tyřli, přivedla Francii do Moskvy, a když šla Napoleonova jediné zásluhy Ruska byla zlomena, tu na vídeňském kongrese za snublas Ruska celá perieč napoleonská byla vykřtuata, jako

by jí nebylo, a všechno vráceno celkem zase k starému pořádku. I-talíe zase rozbita na kousky, a Německo brzy opět sklíčeno. Rusku ponechán příjemný pocit, že ono a jenom ono osvobodilo Evropu, a Rakousko i Prusko hojně ukofistily z porážky Francie.

Ze zase Prusko bylo Ruskem zachráněno, to vyznal sám pruský král, když při cestě na Rus, spátrřiv v dñli Moskvu, poklekl a pravil svým dětem, že ona, to jest Rus, "nás" spasila.

O tom, jak Rusko spasil v r. 1849 Rakousko, víme dobře.

Všechno zde vyložené je všeobecně známo, já dělám jen jednoduchý závěr: Rusko udělalo všechno, co mohlo, aby jeho nejdřazší sousedé nejen se udrželi, ale ještě zmohtnuteli; přál bych si jen vědět, co naopak Rakousko a Prusko udělaly pro Rusko.

O, dohřp vím, že byt bych čekal celý věk na zprávu o dobru, učiněnému sousedy pro Rusko, nedočkáme se. Také není třeba rozhodovati, nebylo-li říšchem pracovat na zmohtnutí sousedů, vždyť známa jsou slova care Mikuláše I., pronesené ve Varsavě před pomníkem Jana Soběského.

Ale ani nevědk, projevový Rakouskem a Pruskem za Krymské války, nedovedl rozehnat mlhu, kterou byly obestřeny ruské oči. V r. 1866 a ještě více v r. 1870 Rusko drží svou ochrannou ruku nad Pruskem, a toto, povalivši Francii, vyloková ve Versaille novou říši německou, jejíž dědičnou hlavou s titulem císaře stává se pruský král. (A této ochranné ruce vypovím svým čásem malou podrobnost z vlastní zkušenosti.)

Zvláštní hrou osudu Italie a Německo tentokráte byly stejné. V tutěž dobu, kdy Německo se zase sjednotilo, i Italie završila své sjednocení. Ze povalením Francie a nadměrným sesléním Pruska stala se chyba, to přiznalo Rusko už r. 1875, nedovolivši Prusku po druhé vřhnouti se na Francii. Ale tenkrát už pozdě. Prusko, které zmohtnutelo za cenu krve ruských mloděů, bylo už na tolik silné, že mohlo pomýšlet na zeslabení svých mocených záchraneč a stvořitelů, a už r. 1878 Rusko, vítězně v boji s Turky, posazeno v Berlíně na lavici obžalovaných, a Bismark v úloze čestného makléře měl příležitost dokázat, že zná pořekadla: — "Nevděč světem vládne" a "Čin čertu dobře, peklem se ti odmění."

Dobře známe v té příčině výkřik raněného srdce Ivana Aksakova, a každé poctivé srdce ruské musilo se zachvřit, stojje před otázkou: Jestliže vítězně v boji Rusko odneslo si z Berlína těžkou diplomatickou porážku, co bylo by s námi v případě porážky na vojně?

Všechny další pletichy německé, milánovština, stambulovština, správa a konečné připojení Bosny a Hercegoviny, jsou přímé následky muziky, kterou nám Bismark zahrál v Berlíně r. 1878.

Nyní naši drazí sousedé, vyrostlí před Čechů, Poláků a Rusů, nacházejí možným vystoupiti otevřeně se zbraní v ruce proti jedinému silnému státu slovanskému, Rusku, proti této jediné opoře a naději Slovanstva.

Za staré hríchy našich předků stejné strádáme Čechové, Poláci a Rusové. Toto strádání musí nás sloučit v jediné společné snaze velikým vítězstvím očistiti se od starých hríchů, a připamatovat pá-

nám Němcům jich vlastní přílovi, že "sám bůh se postaral o to, aby stromy nerostly do nebe." — Také německé nedorostou!

Až po dobytém vítězství budeme uzavřati mír, nesmíme zapomenout, co s vítězným Ruskem prodělala Vídeň r. 1815 a Berlín r. 1878, nesmíme zapomenouti ohledně Rakouska a Pruska, stvořených a vyhlýčkaných námi, Slovaný, že je psáno: "Prach jsi a v prach se zase obrátíš."

F. Kovářík "Čechoslováků".

Překvapila sousedy. "Moji sousedé byli všichni udiveni," piše paní Henry Zevicky z West Branch, Wis., "když mě viděli zase choditi, ješto jsem byla schromena rheumatismem. Dra. Petra Hoboko mne vyléčilo, ale nejen to, já jsem i přibrála na váze. Moje přítelkyně, paní Seleven, jež doktorovala a chřadla 15 let následkem záduchy (asthma) byla také vyléčena z její nemoce po využití dvou láhví Hoboka."

Dra. Petra Hoboko není k dostání v lékárnách. Zvláštní jednatelé ho dodávají obecnstvu, a neoh můžete objednat přímo z laboratoře výrobě, Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 19—25 So. Hoyne Ave., Chicago, Ill. — Advertisement.

Nejvíce zásobený grocerní a rezní-čký obchod vlastně

A. Fr. Kuncel
1902 již. 13. ul.
Zboží vždy čerstvé. 9-11

Dr. Chas. Rosewater
český lékář
Úřadovna: 210 Bee Bldg., OMAHA.
Ord. hodiny — 11 do 12 hod. dopol.; 2 do 4 odp.; 5:30 do 6 odp.
V neděli: 10 do 12 hod. dopol.

Kdykoliv jste ve městě, zajdte navštívit
ADAMA SLOUPA
elegantní hostinec
324 - 13. a Harney ul., Omaha
Znameníte pivo, výborné likéry, chutný lunč a veselá společnost.

LOUIS BERKA,
český právník a veřejný notář
336 Bee Bldg., Omaha
Vymáhá dědičství a srovnává majetek zde i v Čechách. Dá vám dobrou radu a zastoupí vás ve všech soudních případech. — Tel. Douglas 5907.

Kdo by si přál dobrá česká a lačná jídla, ať přijde do nově upraveného restaurantu k
V. NUDEROVI
roh 14. a William ul.
Taktéž může pro cizincům poskytnuti čistými pokoji.

Blesk nemůže udeřit
když dostane se tam Shinn oříve

Dr. J. J. Warta
český specialista v léčení chorob očí, uší, nosu, hrdla a přispůsobování břeři.
1124 W. O. W. Bldg., Omaha, Neb.
Hodiny od 9. do 5.
Telefon: Red 2839.

Václav Kozák
vlastní mořerní závod
2705 SO. 10. STR., OMAHA, NEBR.
Zásoby čerstvého masa, jakož i veliké vyrobky uzenářské to nejlepší jakosti. Zkuste koupiti u něho jednou a zjistíte, že podruhé přijde zase. Objednávky možno učiniti telefonem: Douglas 4733.

At vaše příští objednávka jest

Potom dostanete nejen pivo jakosti, ale i cenné kupony, které můžete vyměnit za velké množství předmětů, jež vyznačeny jsou v našem premiérovém katalogu. 421f

Fred Krug Brewing Co.

Modní svět.

1111 — Kimono pro dámy. — Střih ve 3 velikostech; Malá, střední a velká. Vyžaduje 4 1/4 yardu 36-palcové látky na prostřední velikost.

1487 — Redingotový úbor pro sledny a útlé ženy. — Střih ve 3 velikostech; 16, 18 a 20 let. Její započtěl 3 yardu 44-palcové látky na velikost 18 roků. Sukně měří asi 3 yardy při dolním okraji.

1479 — Divě faty s nápsrenkou aneb bez ní. — Střih ve 4 velikostech 6, 8, 10 a 12 roků. Vyžadují 3 1/2 yardu 44-palcové látky na velikost 6 let. Bez nápsrenky o 1/2 yardu méně.

1068 — Zástěra pro děvčátka. — Střih ve 3 velikostech; 2, 4, 6, 8 a 10 roků. Její započtěl 3 1/2 yardu 27-palcové látky na velikost 6 let.

Každý kdo oně předplatit na úkřte vrch z našich listů, obdrží jeden vzorek stříh úplné dámské. Další vzor ky za 10c jeden.
Upozorujeme naše odběratel, aby při objednávkě vzoreků stříhů nespomali utati mimo naznačené číslo, je stě míru aneb stříh.